

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001543

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колісник Євгеній Олегович

2. Yevhenii O. Kolisnyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Дата захисту: 30-05-2024

Спеціальність за освітою: Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): КОЛІСНИК

Євгеній Олегович ID 5152

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.25.05, 14.25.09

Тема дисертації:

1. Формування в учнів 5–9 класів культурної компетентності засобами театральної педагогіки у процесі трудового навчання
2. Formation of cultural competence in students of grades 5–9 by the means of theater pedagogy in the process of on-the-job training

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). – Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Полтава, 2024. Дисертаційну роботу присвячено проблемі формування в учнів 5–9 класів культурної компетентності засобами театральної педагогіки у процесі трудового навчання. У дисертаційній роботі вперше визначено зміст та структуру культурної компетентності учнів у трудовому навчанні (ціннісно-мотиваційний, пізнавально-особистісний, діяльнісно-творчий та почуттєво-рефлексивний компоненти); розроблено та теоретично обґрунтовано модель методики формування в учнів 5–9 класів

культурної компетентності засобами театральної педагогіки у процесі трудового навчання у єдності її складових компонентів (концептуально-цільового, змістово-процесуального та результативно-оцінного); педагогічні умови реалізації спроектованої моделі: формування культурної компетентності розглядається як одне із провідних завдань трудового навчання в ЗЗСО, а елементи театральної педагогіки визначаються як важливий засіб його реалізації; використання педагогічних технологій акторського мистецтва має особистісно-компетентнісне спрямування, за яким враховуються індивідуальні особливості формування культурної компетентності учнів та здійснюється її комплексний розвиток під час уроків трудового навчання; обґрунтовано критерії, показники та рівні сформованості культурної компетентності учнів у процесі трудового навчання; конкретизовано: сутність формування культурної компетентності як феномену відносно трудового навчання, що визначається як процес та результат якісних та кількісних змін особистості учня, висвітлюючи здатність до прояву їх складових в ході трудового навчання, виступає ознакою сформованості ключових компетентностей та стимулюється просуспільними особистісно-культурними ціннісними орієнтаціями; особливості використання технологій театральної педагогіки у змісті технологічної освіти; уточнено: критерії (ціннісно-мотиваційний, пізнавально-особистісний, діяльнісно-творчий та почуттєво-рефлексивний), відповідні їм показники та рівні (початковий, середній, достатній, високий) сформованості культурної компетентності учнів 5–9 класів на уроках трудового навчання; подальшого розвитку набули теоретичні положення щодо завдань, змісту та структури засобів театральної педагогіки в трудовому навчанні; методика формування та мотивації розвитку культурної компетентності школярів раннього підліткового віку засобами театральної педагогіки в трудовому навчанні. Практичне значення отриманих результатів дисертаційної роботи полягає в розробці методичного та навчального забезпечення для вчителів технологій та трудового навчання з питань формування культурної компетентності учнів 5–9 класів на уроках трудового навчання засобами театральної педагогіки.

Спроекована модель методики формування в учнів 5–9 класів культурної компетентності засобами театральної педагогіки у процесі трудового навчання може ефективно використовуватися під час розробки навчальних програм, посібників із трудового навчання та технологій, у фаховій підготовці студентів та вчителів трудового навчання і технологій за навчальними дисциплінами «Теорія і методика трудового навчання та технологій», під час підготовки студентами курсових та кваліфікаційних робіт, під час проведення лекційних, практичних занять у системі неперервної післядипломної педагогічної освіти вчителів трудового навчання та технологій. Проведена дослідно-експериментальна робота вказує на дієве зростання рівнів сформованості культурної компетентності учнів 5–9 класів на уроках трудового навчання внаслідок застосування спроектованої методики формування культурної компетентності учнів засобами театральної педагогіки. Ключові слова: трудове навчання, театральна педагогіка, культурна компетентність.

2. Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 014 Secondary education (by subject specialties). – V. G. Korolenko Poltava National Pedagogical University, Poltava, 2024. The dissertation is devoted to the problem of formation of cultural competence in students of grades 5–9 by the means of theater pedagogy in the process of labor training. The content and structure of cultural competence of students in labor education (value-motivational, cognitive-personal, activity-creative, and sensory-reflective components) are determined for the first time in the dissertation work; developed and theoretically substantiated a model of the method of forming cultural competence in students of grades 5–9 by means of theater pedagogy in the process of work training in the unity of its constituent components (conceptual-target, content-procedural and result-evaluative); pedagogical conditions for the implementation of the projected model: the formation of cultural competence is considered as one of the leading tasks of labor training in an institution of general secondary education, and the elements of theater pedagogy are defined as an important means of its implementation; the use of pedagogical technologies of acting art has a personal-competence orientation, which takes into account the individual features of the formation of students' cultural competence and carries out its comprehensive development during labor training lessons; criteria, indicators and levels of formation of students' cultural competence in the process of work training are substantiated; specified: the essence of the formation of cultural competence as a phenomenon in relation to labor training, which is defined as the process and result of qualitative

and quantitative changes in the student's personality, highlighting the ability to manifest their components during labor training, acts as a sign of the formation of key competencies and is stimulated by pro-social personal and cultural value orientations; peculiarities of the use of technologies of theater pedagogy in the content of technological education; clarified: criteria (value-motivational, cognitive-personal, activity-creative and sensory-reflexive), their corresponding indicators and levels (initial, average, sufficient, high) of the formation of cultural competence of students of grades 5–9 in labor training lessons; theoretical provisions regarding the tasks, content and structure of the means of theater pedagogy in labor training acquired further development; method of forming and motivating the development of cultural competence of schoolchildren of early adolescence by means of theater pedagogy in labor education. The practical significance of the obtained results of the dissertation consists in the development of methodical and educational support for teachers of technology and labor training on the formation of cultural competence of students of grades 5–9 in the lessons of labor training by means of theater pedagogy. The projected model of the method of formation of cultural competence in students of grades 5–9 by means of theater pedagogy in the process of labor training can be effectively used during the development of training programs, manuals for labor training and technologies, in the professional training of students and teachers of labor training and technologies in the academic disciplines "Theory and methods of labor training and technologies", during the preparation of course and qualification papers by students, during lectures and practical classes in the system of continuous postgraduate pedagogical education of teachers of labor training and technologies. The research and experimental work carried out indicates an effective increase in the levels of cultural competence formation of students of grades 5–9 in labor training lessons as a result of the use of the designed method of forming students' cultural competence by means of theater pedagogy. Keywords: labor training, theater pedagogy, cultural competence.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Цина А., Колісник Є. Змістова характеристика формування культурної компетентності школяра у трудовому навчанні засобами театральної педагогіки. Педагогічні науки: науковий журнал. Вип. 77. Полтава : ПНПУ, 2021. С. 3–7.
- 2. Колісник Є., Цина А. Методика використання сценічних прийомів у процесі трудового навчання. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Вип. 1. Бердянськ: БДПУ, 2022. С. 128–138. DOI 10.31494/2412-9208-2022-1-1
- 3. Колісник Є. О. Розвиток особистості школяра засобами театральної педагогіки при трудовому навчанні. Розвиток гуманістичних ідей у неперервній освіті: від Григорія Сковороди до сучасного педагога-новатора : електрон. наук. колект. монографія / за заг. та наук. ред. д-ра пед. наук Н. І. Білик; редколегія: В. В. Зелюк, М. О. Кириченко, В. В. Пилипенко, З. В. Рябова та ін. Полтава; Київ: ПАНУ ім. М. В. Остроградського, 2023. С. 477–493.
- Колісник Є. Зміст та структура поняття «культура» в дослідженні компетентнісного потенціалу технологічної освітньої галузі. Актуальні проблеми культурології: Збірник матеріалів V Всеукраїнського круглого столу здобувачів вищої освіти (27 квітня 2023 р.). Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 60–63.

- 5. Колісник Є. О. Змістова характеристика поняття формування культурної компетентності школяра у трудовому навчанні. Сучасні технології підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць / О. В. Марущак (голова) та [ін.]. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2020. Вип. 2. – С. 123–126.
- 6. Колісник Є. О. Концептуальні засади розвитку особистості учнів засобами театральної педагогіки на уроках трудового навчання. Теоретико-методичні аспекти технологічної освіти учнівської та студентської молоді засобами естетичної культури та дизайну: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (24–25 вересня 2020 року) / За заг. ред. проф. А. Ю. Цини; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка, каф. теорії і методики технологічної освіти. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2020. С. 13–15.
- 7. Колісник Є. О. Методика розкриття індивідуальних рис учнів на уроках трудового навчання за концепцією особистісного підходу в театральній педагогіці К. Станіславського. Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку: матеріали Х Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського, (28 травня 2021 р.), / за заг. ред. Д. Е. Кільдерова. Київ, 2021. С. 61–65.
- 8. Колісник Є. О., Цина А. Ю. Критерії, показники та рівні результативності методики впровадження елементів театральної педагогіки на уроках трудового навчання. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 16–18 березня 2023 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. С. 478–480.
- 9. Колісник Є., Цина А. Прийоми акторського мистецтва у педагогічній діяльності вчителя трудового навчання. Дидаскал: часопис: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Університетська освіта в Україні у контексті інтеграції до європейського освітнього простору», 17–18 листопада 2020 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2021. № 21. С. 30–32.
- 10. Колісник Є. О. Розвиток учнівського колективу на уроках трудового навчання за концепцією театральної педагогіки А. Макаренка. Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти: матеріали VI-ї всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Тернопіль, 24–25 травня 2021 р.). Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2021. С. 104–105.
- 11. Колісник Є. О. Використання засобів акторського мистецтва на уроках трудового навчання за концепцією особистісного підходу в театральній педагогіці К. Станіславського. Зміст освіти та освітні практики нової української школи: матеріали всеукраїнського освітнього форсайту «Зміст освіти та освітні практики Нової української школи» (Полтава, 28 квітня 2021 р.). / [Упоряд.: В. В. Зелюк, В. Р. Ільченко, О. О. Буйдіна]. – Електронне видання. Полтава: ПОІППО, 2021. С. 22–24.
- 12. Колісник Є. О., Цина А. Ю. Дослідно-експериментальна перевірка ефективності традиційної методики розвитку особистості учнів на уроках трудового навчання. Актуальні проблеми формування естетичної культури учнівської та студентської молоді в закладах освіти України: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кривий Ріг, 27 квітня 2023 р. Кривий Ріг: КДПУ, 2023. С. 41–45.
- 13. Колісник Є. О., Цина А. Ю. Реалізація елементів театральної педагогіки у процесі трудового навчання. Науково-дослідна робота в системі підготовки фахівців-педагогів у природничій, технологічній і комп'ютерній галузях: матеріали VIII Всеукраїнської (з міжнародною участю) науковопрактичної конференції (16–17 вересня 2021 р., м. Бердянськ). Бердянськ: БДПУ, 2021. С. 95–96.
- 14. Колісник Є. Підготовка вчителів трудового навчання до формування в учнів здатності передавання моделей спілкування засобами театральної педагогіки. Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи: тези. доп. XI міжнар. наук.-практ. конференції (Хмельницький, 25–26 листопада 2021 р.).

Хмельницький: ХНУ, 2021. С. 90–91.

- 15. Колісник Є. О., Цина А.Ю. Особливості організації онлайн-занять для учнів у воєнний час. Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України: матеріали УІІІ Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2022. С. 61–62.
- 16. Колісник Є., Цина А. Концепція театралізації (драматизації) в методиці системного використання засобів акторського мистецтва в трудовому навчанні учнів. Сучасні соціокультурні процеси : компетентісно-аксіологічний аспект: збірник матеріалів ІV Всеукраїнської науково-практичної конференції (10–11 листопада 2022 р.). Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. С. 72–74.
- Колісник Є. О., Цина А. Ю. Використання засобів акторського мистецтва на уроках трудового навчання за показником залежності результатів освітніх впливів від рівня активності особистості. Науково-дослідна робота в системі підготовки фахівців-педагогів у природничій, технологічній і комп'ютерній галузях: матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (21–22 вересня 2023 р.). Запоріжжя: БДПУ, 2023. С. 74–76.
- 18. Колісник Є. О. Дослідно-експериментальна перевірка ефективності методів упровадження елементів театральної педагогіки на уроках трудового навчання. Розвиток технологічної освітньої галузі в руслі Нової української школи: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (29 вересня 2023 року) / За заг. ред. проф. В. П. Титаренко, А. Ю. Цини; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, каф. теорії і методики технологічної освіти. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 92–101.
- 19. Колісник Є. О. Методика формування в учнів 5–9 класів культурної компетентності засобами театральної педагогіки у процесі трудового навчання: методичні рекомендації. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 24 с.
- 20. Колісник Є. О. Навчальна програма змістового модуля «Формування культурної компетентності учнів на уроках трудового навчання засобами театральної педагогіки» підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології). Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2023. 8 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення методики формування культурної компетентності учнів

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 011U003063

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цина Андрій Юрійович

2. Andrii Y. Tsyna

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8353-9153

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цебрій Ірина Василівна

2. Iryna V. Tsebrii

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0844-4004

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, 2, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малашевська Ірина Анатоліївна

2. Iryna A. Malashevskya

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6148-901X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кудря Оксана Володимирівна
2. Oksana V. Kudria

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4602-9883

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Лариса Олександрівна
2. Larysa O. Hritsenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0366-9386

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Титаренко Валентина Петрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Титаренко Валентина Петрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лобач Катерина Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна